

Jaarverslag 2013

Missie en doelstellingen

Het [Koninklijk Nederlands Historisch Genootschap](#) (KNHG), opgericht in 1845, is de oudste en grootste beroepsvereniging voor professionele historici in Nederland. Het KNHG organiseert de beroepsgroep van historici, bevordert de geschiedbeoefening en biedt een platform aan de leden en aan de historische gemeenschap als geheel. Het KNHG mengt zich bovendien actief in maatschappelijke discussies die voor historici van belang zijn. Van oudsher creëert het KNHG daartoe plaatsen waar historici elkaar ontmoeten en kennis kunnen uitwisselen. In levende lijve op conferenties en bijeenkomsten of 'in druk' via [BMGN – Low Countries Historical Review](#) en andere uitgaven. De digitale wereld heeft inmiddels een rijkdom aan nieuwe mogelijkheden geopend die het KNHG aangrijpt om een voortrekkersrol te vervullen voor de hele gemeenschap van historici: voor studenten, onderzoekers, docenten, archivariissen, museummedewerkers en andere historisch geïnteresseerden. Dat doet het KNHG in nauwe samenwerking met het [Huygens Instituut voor Nederlandse Geschiedenis](#) van de Koninklijke Nederlandse Academie van Wetenschappen (KNAW); beiden zien daarin belangrijke voordelen voor historici en voor het historisch onderzoek.

Belangrijke gebeurtenissen in 2013

Samen met het Huygens ING richtte het KNHG zich op het openen van nieuwe digitale mogelijkheden voor de beroepsgroep van historici en andere historisch geïnteresseerden, zowel inhoudelijk als infrastructureel.

Digitale geschiedenis en *BMGN – Low Countries Historical Review*

De studiedag over Digitale Geschiedenis in januari 2013 resulteerde in december in het themanummer [Digital History](#) van *BMGN – Low Countries Historical Review*. Dit onafhankelijke wetenschappelijke A-tijdschrift met impactfactor wordt door het KNHG vier maal per jaar uitgegeven, zowel in print als online in Open Acces. Het themanummer, waarin gediscussieerd wordt over de vraag of er sprake is van een verrijking of van een transformatie van het historisch onderzoek door de digitale ontwikkelingen, diende weer als inhoudelijk voorbereidingsmateriaal voor het door KNHG en Huygens ING georganiseerde eerste Nederlandse [THATCamp](#) en publieksdebat over digitale geschiedenis (januari 2014), waarover

meer in het volgende jaarverslag. Behalve het themanummer over *Digital History* verscheen dit jaar naast [twee](#) gewone [nummers](#) ook het themanummer [A New Dutch Imperial History](#).

Historici.nl

Een ander belangrijk gezamenlijk project met het Huygens ING is de website [Historici.nl](#). De site is het middel bij uitstek om de nieuwe digitale mogelijkheden te openen voor alle historici. In 2013 werd de vernieuwde site (lancering januari 2014) voorbereid die de historische gemeenschap onder de slagzin **'Werken aan de geschiedenis van Nederland'** een digitaal platform gaat bieden voor online discussie en samenwerking. Daarnaast biedt de site actuele informatie en toegang tot een schat aan digitale bronnen en publicaties. Historici.nl streeft ernaar dé startpagina te worden voor de historische discipline. De site wordt mogelijk gemaakt door het KNHG en het Huygens ING maar is redactioneel onafhankelijk: redactie en de bezoekers van de site bepalen samen de inhoud.

Andere congressen in 2013

In de serie KNHG-congressen van jonge historici vond in september plaats: ['Beyond Merchant and Missionary - Samuel Moyn and the quest for a holistic history of Human Rights 1945-present'](#), georganiseerd door Maarten van den Bos (IKV-Pax Christi) en René Rouwette (Universiteit Utrecht en Netherlands Institute of Human Rights, SIM), met steun van de School of Human Rights Research. Als keynote speaker trad op de Amerikaanse historicus Samuel Moyn (Columbia University). Zijn boek *The Last Utopia: Human Rights in History* (2010), over de opkomst van het moderne mensenrechtenbegrip in de jaren zeventig van de twintigste eeuw, vormde ook het vertrekpunt van het symposium. De 55 deelnemers discussieerden over de vraag hoe bruikbaar Moyns revisionistische werk is voor de Nederlandse geschiedschrijving over mensenrechten.

In november werd het KNHG-Najaarscongres gehouden ['De Vrouw 1813-1913-2013'](#), in samenwerking met de Vereniging voor Vrouwengeschiedenis. In 1913 werd gevierd dat het Koninkrijk der Nederlanden 100 jaar bestond. Vrouwenorganisaties grepen die gelegenheid aan om een grote tentoonstelling te organiseren: 'De Vrouw 1813 - 1913'. De tentoonstelling liet zien wat vrouwen bijdroegen aan cultuur, economie en maatschappij, maar behandelde ook misstanden als huisarbeid, en stelde aan de orde dat vrouwen tweederangs burgers waren. In de afgelopen eeuw verwierven vrouwen het recht om te kiezen en gekozen te worden, op arbeid en economische zelfstandigheid en op gelijke zeggenschap in relaties. In 2013 vierde het Koninkrijk der Nederlanden opnieuw een eeuwfeest. Het congres 'De Vrouw 1813 - 1913 - 2013' maakte de balans op van de positie van vrouwen in Nederland in de afgelopen 200 jaar. De lezingen op het congres waren gekoppeld aan de thema's van de tentoonstelling van 1913. Gelijktijdig met het KHNG-congres werd ook een kleine tentoonstelling georganiseerd over de tentoonstelling 'De Vrouw 1813-1913', in de expositieruimte van de Koninklijke Bibliotheek. De boeken, objecten en foto's van en over 'De Vrouw 1813-1913' gaven een hedendaags publiek inzicht in de grootschaligheid en veelzijdigheid van de expositie uit 1913. [Prinses Beatrix](#) bezocht congres en tentoonstelling en zette daarmee de traditie voort van haar overgrootmoeder, grootmoeder en moeder om aanwezig te zijn bij de opening van de tentoonstellingen over de historische ontwikkeling van de positie van vrouwen in 1898, 1913 en 1948.

Algemene Ledenvergadering 2013

Op de Algemene Ledenvergadering van het KNHG, ook gehouden op 8 november 2013, werd tegemoet gekomen aan de vraag van leden om – nu *BMGN – Low Countries Historical Review* in Open Access verschijnt – [lid van het KNHG](#) te kunnen zijn zonder tijdschrift. De Algemene Ledenvergadering besloot op voorstel van het bestuur om per 1 januari 2014 vier vormen van lidmaatschap in te voeren: voor gewone leden € 65,- mét tijdschrift (vier afleveringen per jaar) en € 30,- zonder tijdschrift. Studentleden (studenten en promovendi) en senioren (vanaf 70 jaar) betalen € 40,- mét tijdschrift en € 15,- zonder tijdschrift. De Algemene Ledenvergadering reageerde enthousiast op het plan om in 2016 Historicidagen te organiseren. Ook de thema's die verder voor een krachtige organisatie van de beroepsgroep op de bestuursagenda staan riepen instemming op bij de leden: een beroepscode voor historici, digitale geschiedenis en historische methode, en de opleiding Geschiedenis in Nederland. Het bestuur gaat met betrokkenen in het veld overleggen, werkgroepen instellen, en discussies organiseren. Ook het middelbaar onderwijs, het archiefwezen en erfgoed blijven op de agenda van het bestuur staan.

De voorzitter, Susan Legêne, en de leden bedankten tijdens de Algemene Ledenvergadering aftredend voorzitter Lex Heerma van Voss voor de vele werkzaamheden die hij heeft verricht tijdens zijn voorzitterschap en daarvoor als bestuurslid/penningmeester voor het KNHG.

Bestuur en Bureau in 2013

Het bestuur van het KNHG telt acht leden. Tot 1 juni was Lex Heerma van Voss voorzitter, na zijn aftreden en terugtreden uit het bestuur is hij als voorzitter opgevolgd door bestuurslid Susan Legêne. Penningmeester was tot 8 november Joris van Eijnatten, vanaf 8 november 2013 is dat Joost Dankers. Secretaris is Jouke Turpijn en daarnaast hebben vier andere bestuursleden speciale portefeuilles: Charles Jeurgens (archieven), Carla van Boxtel (onderwijs), Beatrice de Graaf (congressen) en Martine Gosselink (Musea). James Kennedy nam zitting in het bestuur als redactievoorzitter van *BMGN – Low Countries Historical Review*. Er is een plaats vacant: die zal naar tevens werd besloten op de ALV worden bezet door een student of promovendus.

Directeur van het KNHG is Leonie de Goei, tevens managing editor van *BMGN – Low Countries Historical Review* en projectleider van Historici.nl. In 2013 werkten verder op het KNHG-bureau de vaste medewerkers Marja de Keuning (redactiesecretaris) en Caroline van Vliet (administratie en webredactie); daarnaast de projectmedewerkers Minte Kamphuis (redacteur) en Susan Leclercq (web/eindredacteur historici.nl) en Gerben Zaagsma (ontwikkelaar historic.nl). Stagiairs waren Jesper Schaap en Renske van Asten.

Oproep aan alle historici

Een beroepsorganisatie zoals het KNHG is gebaat bij actieve inbreng van leden maar ook van niet-leden. Neem contact op met het [KNHG-bureau](#) wanneer u wilt bijdragen aan de genoemde nieuwe initiatieven of daarover meer informatie wilt.